

Kto ty jesteś?

POLAK MAŁY

Miesięcznik dla dzieci

nr 13 (26) grudzień 2022

Drodzy Młodzi Czytelnicy! Życzymy Wam nastrojowych i radosnych Świąt Bożego Narodzenia oraz samych szczęśliwych zdarzeń w nadchodzącym Nowym Roku 2023

Redakcja

Drodzy!

Nie wiemy, w którym momencie trafi do Was ten numer, ale wiedźcie, że myśłami i sercem jesteśmy z kaźdym i kaźdą z Was. Czasy są trudne i niespokojne. Na pewno przeżywacie duźo trudnych emocji. Wierzymy, że macie wsparcie w waszych rodzi-
cach i macie z kim porozmawiać o swoich przemyśłeniach i obawach. Mamy nadzie-
ję, że ten numer pozwoli Wam miło spędzić czas i oderwać się od bieżących wydarzeń.

Redakcja Kuriera Galicyjskiego

Smutne drzewa

Jesień odchodzi
liś za liściem,
w lesie jest jaśniej,
uroczyściej...

I w górze coraz więcej nieba.

A na gałęziach
zamiast ptaków
usiadły rżędem
zimne gwiazdy.

Więć smutne teraz stoją drzewa.

Witajcie! Spotykamy się w grudniu. A jest to miesiąc, który zawiera dni bardzo ważne dla kultury Polaków. Juź nie wspomnę o tym, że jest to miesiąc ostatni w kalendarzowym roku, miesiąc, w którym zaczyna się mroźna pora – Zima.

Ze względu na tradycje i kalendarz katolicki kaźdy ma zwiększoną ilość obowiązków, jak w szkole, tak i w domu: okres adwentu, roraty, listy do Św. Mikołaja i spotkanie ze Świątym, przygotowania do okresu kolędowania, odświeżenie ubiegłorocznej szopki i uzupełnienie rekwizytów dla kolędników, przygotowanie dekoracji świątecznych: stroiki, łańcuchy i ozdoby choinkowe, pomoc przedświąteczna dla

osób samotnych i sprzątanie! Sprzątamy regularnie, ale w okresie grudniowym sprzątanie musi uwzględnić przygotowanie miejsca dla choinki.

Wiemy, że zapach świeżego drzewka od razu wprowadza tkliwy, ciepły nastrój przy wigilijnym stole. Tradycyjne potrawy wigilijne i przełamywanie się opłatkami, życzenia, życzenia... W tym roku będą to trudne Świąta, ale będzie kolęda i modlitwa do Dzieciątka o... Kaźdy z Was na pewno znajdzie odpowiednie słowa, prośby i życzenia. I oczywiście pasterka – msza niosąca w sobie wiarę w lepsze jutro, jak dla Ukrainy oraz kaźdego jej obywatela, tak i dla kaźdego mieszkańca Świata.

Grudzień

Już od dawna z kolegą
czekaliśmy na niego,
aż przysypie ziemię śniegiem,
wodę zmieni w lód.

Wreszcie będzie tu z nami,
jedzie do nas saniami,
z nieba lecą srebrne gwiazdy,
to prawdziwy cud.

Grudzień, grudzień, grudzień,
tak mówią o nim ludzie,
grudzień, grudzień, grudzień,
odwiedził nas.

Jadą drogą saneczki,
dzwonią srebrne dzwoneczki,

a w nich sam Mikołaj
z prezentami jedzie tu.

Grudzień o nas pamięta
i przynosi nam święta,
więc na powitanie wszyscy
zaśpiewajmy mu.

Grudzień, grudzień, grudzień,
tak mówią o nim ludzie,
grudzień, grudzień, grudzień,
odwiedził nas.

D. i K. Jagiełło

Z przymrużeniem oka...

Trzy śnieżynki

Kto to stroi białe minki?
 Roześmiane trzy śnieżynki!
 Jedna siadła na ganku
 w zamrzniętym ubranku.
 Druga siadła pod krzakiem
 z zamrzniętym plecakiem.
 Trzecia wcale się nie chciała,
 na śniegowych nóżkach stała
 i wołała: Wiecie dzieci?
 Jeszcze więcej nas przyleci!

Dorota Gellner

Na choince

Na choince płoną świeczki,
 małe latareczki,
 kołyszają się barwne wieńce,
 jabłek lśnią rumieńce.

A na szczycie Gwiazda świeci,
 patrzą na nią dzieci
 i kolędy wyśpiewują –
 wszyscy się radują!

Barbara Stefania Kossuth

Mikołaje

już brzegiem nieba
 przez dalekie kraje
 w skrzypiących saniach pędzą Mikołaje
 jeden ma futro od parady
 drugi ma wąsy dla zabawy
 jeden ma w torbie mróz i śnieg biały
 drugi rodzyнки i migdały
 jeden ma w saniach worki cztery
 drugi pogania renifery

jeden przez komin drugi ku oknu
 zastuka srebrną laską o zmroku
 wraz z pierwszą gwiazdką
 przez śnieżne Ambaje*
 pędzą weseli grubi Mikołaje

Zofia Beszczyńska

*Ambaje – bajkowe krainy

Legenda o choince

Piękna to była noc, w której Jezus Chrystus się narodził. Wszystko, co żyło wokół stajenki, chciało zajrzeć do niej i ucieszyć dziecinę.

Tuż przy stajence rosty trzy drzewa. Piękna i okazała palma, wdzięczna oliwka i skromna choinka. Co chwila zagłądały do stajenki i, szumiąc listkami, cicho szemrały słodką kołysankę Bożej Dziecinie. Jezus spał spokojnie w ramionach swej Matusi. A kiedy się zbudził i otworzył oczęta, wtedy palma powiedziała do smukłej oliwki:

– Chodź, pójdziemy pokłonić się Jezusowi.
 – Dobrze – zaszemrała w odpowiedzi oliwka – idźmy zaraz.
 – Pójdę i ja z wami – dorzuciła cicho nieśmiała choinka.

– Ty? – rzekły pogardliwie dumne drzewa. – Ty jesteś taka brzydka, masz kłujące igły i nieładnie pachniesz. Cóż ty dać możesz Jezusowi? Chyba chcesz Go przestraszyć.

Zamilkła biedna choinka, słysząc takie złośliwe słowa, i cichutko zapłakała.

Tymczasem palma pokłoniła się przed żółbkiem i, składając najpiękniejszy swój liść u stóp Dzieciątka, powiedziała:

– Ofiaruję Ci, Dzieciątko Boże, ten liść, by chronił Cię od żaru słońca i złośliwego deszczu.

A drzewo oliwne, pochylając się nieco, upuściło ze swych soczystych gałązek kilka kropli przeźroczystej oliwy o przepięknym zapachu. I cała stajenka pełna była teraz najśodszej woni. Boże Dzieciątko uśmiechnęło się serdecznie i w podziękowaniu pokiwało im rączką. Zakołysała się radośnie dumna palma, zaszleściło listkami uszczęśliwione drzewo oliwne.

Tylko niepozorna choinka, spoglądając na nie, westchnęła żałośnie i rzekła do siebie ze smutkiem:

– Tak, palma i oliwka to naprawdę piękne drzewa. A ja jestem biedna i brzydka. Pewnie by się mnie mały Jezusek przestraszył. Zostanę na uboczu, żeby nie przerazić Bożej Dzieciny.

Lecz był ktoś, kto usłyszał skromne słowa zasnuconego drzewka. To mały aniołek, który stał przy żółbku. Słyszał on także dumne słowa palmy i oliwki i żał mu się zrobiło biednej choinki. Podszedł więc do niej i powiedział:

– Nie płacz, choinko. Spełni się twoje pragnienie. W nagrodę za swoją skromność tak cię wspaniale przystroję, że zachwycisz Jezusa.

I skinął na gwiazdki złote, co wesóło mrugały na nieba błękitnie. Na wezwanie aniołka gwiazdki jedna po drugiej spadały z nieba i siadały na drżących z radości gałązkach choinki. Mała, niepozorna choinka rozbłysła wspaniałym blaskiem. Wyglądała jak zaczarowana. Boża Dziecina uśmiechnęła się uszczęśliwiona, zaczęła klaskać rączkami i wyciągać je w stronę ślicznego drzewka.

I od tego dnia, co roku, na Boże Narodzenie choinka staje się radością wszystkich dzieci. Jak tam, w Betlejem, koło niej stoi żółbek, a w gałązkach błyszczą złote gwiazdki i różnokolorowe świecidełka. Wśród rozłożystych gałązek ukryte są skarby, o których dziecko cały rok marzy. A choinka cieszy się radością dzieci i wspomina tę dawną piękną noc w Betlejem.

Jadwiga Dymkowska

Czy wiesz...

Jak jest obchodzone Boże Narodzenie na świecie

SZOPKA W WATYKANIE

Mieszkańcy Rzymu, stolicy Włoch, pośrodku miasta ustawiają wysoką, 25-metrową choinkę. Przed pałacem Papieża – na placu Św. Piotra jest ustawiana duża szopka, wysoka jak dom mieszkalny, a postacie w niej sięgają dwóch metrów. Wyobraźcie sobie, że Włosi nie mają wieczerzy wigilijnej.

Czesi, podobnie jak Polacy, w czasie świąt jedzą dużo potraw z karpia. Po wieczerzy gospodarz domu dzieli jabłko na pół. Z ilości pestek rodzina wróży sobie, jaki będzie kolejny rok. Na deser Czesi podają 12 rodzajów ciastek, co symbolizuje 12 miesięcy.

W Niemczech Boże Narodzenie jest najważniejszym świętem. Niemcy przygotowują się do niego już w czasie adwentu. Plotą wianek z jedliny, ozdabiają go, ustawiają na nim cztery świece. Pierwszą świeczkę zapalają w pierwszą niedzielę adwentu, następnie, co tydzień, zapalają kolejne świece. Dawniej taki wianek zawieszano

pod sufitem, a dzisiaj najczęściej kładzie się go na stole. Do tradycyjnych potraw wigilijnych należy sałatka z ziemniaka i kielbaski.

Kochani! Wojna rozsiała obywateli Ukrainy po całym świecie. Ale każdy, spędzając okres Bożego Narodzenia czy w domu rodzinnym, czy poza nim, powinien pytać rodziców czy znajomych o tradycje w waszych rodzinach. Tradycje są dorobkiem wielu pokoleń. Zachowując się odpowiednio do nich, kontynuujemy je, włączamy się w świętowanie tak, jak robili to nasi pradziadkowie, jak robią nasi sąsiedzi i przyjaciele.

Okres świąteczny to również czas spotkań, czas wspólnego kolędowania, czas przygotowań do Nocy Sylwestrowej. Pamiętamy, że grudzień jest ostatnim miesiącem w roku kalendarzowym. Już niedługo nastanie czas zwany karnewalem. Zabawy, maski, bale przebierańców – trzeba się przygotować. No i nie zapominać o...

SAVOIR+VIVRE (nie tylko dla dzieci)

Dzień dobry, dobry wieczór, do widzenia, dobranoc!

I kto by pomyślał, że przyczyną kolejnej kłótni Kuby i Buby będzie zima...

– Dzień dobry! – zawołała Buba do pana Waldemara.

– Raczej „dobry wieczór” – burknął Kuba.

– Przecież jest jeszcze dzień! – zdenerwowała się Buba.

– Ależ już jest ciemno! – wrzasnął Kuba.

Pan Waldemar spojrzał z niepokojem na babcię Joasię.

– To moja wina, że zimą tak szybko robi się ciemno?! – Buba spojrzał na brata z oburzeniem.

– A moja?! – Kuba zasapał gniewnie.

– Babciu, powiedz mu coś! – Buba aż tupnęła nogą ze złości.

Ku jej zdziwieniu, babcia Joasia zrobiła dokładnie to samo.

– Dość! – powiedziała. – Czy wy musicie się kłócić nawet o takie drobiazgi?! „Dobry wieczór” mówi się wieczorem, a nie wtedy, gdy jest ciemno! Czyli od około godziny

dziewiętnastej! A teraz najlepiej będzie, jeżeli powiecie „do widzenia!” i znikniecie mi z oczu!

– „Do widzenia”? – zdziwił się Kuba. – A nie „dobranoc”?

– Nie idę jeszcze spać! – krzyknęła babcia Joasia.

Pan Waldemar pogłaskał ją uspokajająco po ramieniu.

– A gdyby był wieczór? – dociekał Kuba.

– To też „do widzenia” wystarczy! – Babcia spurpurowiała z gniewu. – Do widzenia, do widzenia, do widzenia!...

– No już dobrze, idziemy... – Kuba popatrzył na nią ze zdziwieniem. – Do widzenia...

– Cześć! – odpowiedział mu pan Waldemar.

Po czym wziął babcię Joasię pod ramię – i sobie poszli.

Grzegorz Kasdepke

Materiały opublikowane za zgodą Autora

W czasach, kiedy my czekamy na większą ilość śniegu, żeby skorzystać z sanek i nart, żeby zabawić się budując rodzinę bałwanków czy tocząc bitwy na śnieżki – na dalekiej północy i dalekim południu jest naprawdę lodowato.

Arktyka – obszar Ziemi otaczający biegun północny. Zwierzęta w tych częściach globu potrafią przetrwać niskie temperatury:

- niedźwiedź polarny ma wyjątkowo grube futro; gdy pływa i nurkuje, jego skóra pozostaje sucha.
- renifer nie boi się zimna, bo gęste futro chroni go od mrozu.
- foka wspaniale pływa; jest zwinna i zdolna do rozmaitych akrobacji.
- mors ma długie i ostre kły; zjada ryby, a nawet młode foki.

Antarktyda to najdalej wysunięty na południe kontynent na Ziemi, gdzie jest również geograficzny biegun południowy. Dzisiaj garść informacji o pingwinach.

Czy wiesz, że pingwiny to ptaki? Żyją one w bardzo niskich temperaturach w krainie lodu i śniegu, a większość czasu spędzają w bardzo zimnych wodach oceanu. Nie latają, ale za to doskonale pływają. W wodzie wyglądają, jakby fruwały w powietrzu! Pod wodą potrafią pozostać nawet osiemnaście minut.

Na lądzie poruszają się bardzo niezgrabnie – chodzą wolno, kołysząc się na boki. Wędrówka po lodzie sprawia im dużą trudność, a więc często po prostu ślizgają się na brzuchu.

ABC pingwina

Mały Mrozek w szkole naukę zaczyna, poznając z mozołem ABC pingwina.
A – jak łowić rybki w lodowatej wodzie.
B – jak elegancko

wyglądać na co dzień.
C – jak na skrze pływać, robiąc dzielną minę.
Ucz się pilnie, Mrozeku, bądź mądrym pingwinem!

Ewa Stadtmüller

Z kolędą w kieszonce

Piosenka z muzyką Barbary Kolago

Różowe, niebieskie, zielone,
Aniołki z tęczy koronek.
Aniołki z koronek błyszczących,
każdy z kolędą w kieszonce.

Siadły sobie w naszej sali
pośród misiów, pośród lalek.
Miały oczy jak cukierki,
na sukienkach gwiazd perełki.

Zatańczyły razem z nami,
rysowały coś kredkami,
podwieczerek z nami zjadły,
ale potem gdzieś przepadły!

Różowe, niebieskie, zielone,
Aniołki z tęczy koronek.
Aniołki z koronek błyszczących,
każdy z kolędą w kieszonce.

Dorota Gellner

Dzisiaj w Betlejem, dzisiaj w Betlejem
wesoła nowina,
Że Panna czysta, że Panna czysta
prodziła Syna.

Chrystus się rodzi, nas oswobodzi,
Anieli grają, króle witają,
Pasterze śpiewają, bydłeta klękają,
Cuda, cuda ogłaszają

Maryja Panna, Maryja Panna Dzieciątko piastuje
I Józef Święty, i Józef Święty ono pielęgnuje.

Choć w stajeneczce, choć w stajeneczce Panna
Syna rodzi,
Przecież On wkrótce, przecież On wkrótce
ludzi oswobodzi.

Chrystus się rodzi, nas oswobodzi,
Anieli grają, króle witają,
Pasterze śpiewają, bydłeta klękają,
Cuda, cuda ogłaszają.

Dary Nowego Roku

Dzieci: Co nam Nowy Rok przyniesie?
Nowy Rok: Zimę. Wiosnę. Lato. Jesień.
(Wchodzą Pory Roku. Nowy Rok wręcza ba-
lony: biały, zielony, żółty, czerwony)

Dzieci: Zima berło z lodu trzyma.

Co w podarku da nam Zima?

Zima: Dam białego bałwanka.

Jazdę z górki na sankach.

Wesołe choinki,
miłe upominki.

Dzieci: Wiosno ciepła, roześmiana,
powiedz zaraz, co masz dla nas?

Wiosna: Dam wam liści bez liku
i piosenki słowików.

Pierwszy ciepły deszczyk,
złote bazie leszczyn.

Dzieci: Lato suknię ma bogatą.

Jakie dary da nam lato?

Lato: Dam pogodne słońce,
bukiety pachnące,
w polu złote zboże,
ciepły piach nad morzem.

Dzieci: Jesień od podarków gnie się.

A co Jesień nam przyniesie?

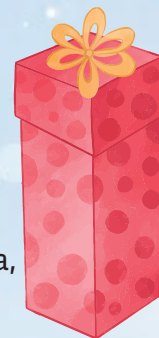
Jesień: Dam wam to, co trzeba:
świeży bochen chleba
i owoców kosze.

Częstujcie się, proszę!

Dzieci: Nowy Roku z podarkami!

Dziś karnawał! Zatańcz z nami!

Wiera Badalska

**Na Nowy Rok
życzę Wam
ciepła domowego,
miłości bliźniego,
placka wyborczego,
spokoju świętego!**

Tradycyjnie, jak co roku,
Sypią się życzenia wokół.
Większość życzy świąt obfitych
I prezentów znakomitych.
A ja życzę Wam pogody ducha
I uśmiechu od ucha do ucha.
Wesołych Świąt!

Z wybiciem dwunastej
Nowy Rok nadchodzi.
Niech radość przyniesie,
smutki wynagrodzi.
Niech Cię szczerze obdaruje,
zdrowia szczęścia
nie żałuje!

I niech spełni krok po kroku,
two marzenia w Nowym Roku!

Świeci gwiazda nad Betlejem
– uśmiech Boga nad wiekami
świeci gwiazda nad Betlejem
a w Betlejem to my sami
Pokój ludziom dobrej woli
w chwale Boga Przedwiecznego
Pokój ludziom dobrej woli
pokój dla bliźniego twego.

Z wiarą w lepsze, spokojniejsze jutro spotkamy
się już w styczniu 2023 roku!

Babcia Kazia

Pismo jest redagowane przez zespół „Kuriera Galicyjskiego”.
Adres do korespondencji: Kurier Galicyjski – Kto ty jesteś?
Lwów 79044, Львів 79044, ul. Melnyka 22/3, вул. Мельника 22/3,
telefon redakcji: +38 0980712564, e-mail: nowykuriergalicyjski@gmail.com
Wydawca Stowarzyszenie „Kurier Galicyjski”. Видавець ГО „Курер Галиційський”.
Свідоцтво про державну реєстрацію Серія КВ № 24707-14647 Р
видане Державною Реєстраційною Службою України 17.02.2021 р.
Свіадество реєстрації: серія КВ nr 24707-14647 R wydane przez Państwową
Rejestracyjną Służbę Ukrainy 17.02.2021.
Tytuł jest dostępny na licencji Creative Commons. Uznanie autorstwa 4.0 Międzynarodowa. Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Stowarzyszenia „Kurier Galicyjski”.
Utwór powstał w ramach zlecenia przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów zadań
w zakresie wsparcia Polonii i Polaków za granicą 2021 roku. Zezwala się na dowolne
wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji
o stosowanej licencji i o posiadaczach praw – Stowarzyszenie „Kurier Galicyjski”.

**Projekt wspierany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2021**

**Projekt „Profesjonalne media na Ukrainie 2021-2022”
realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja**

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana
z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Kod prenumeraty

УКРПОШТА

68416

46299

